

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)**

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <http://mre.kmu.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Дубенська міська рада

вул. Замкова, 4,
м. Дубно,
Рівненська область, 35600

***Про розгляд звернення депутатів
Дубенської міської ради***

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Д. Шмигала від 31.12.2021 № 59815/2/1-21 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від 29.12.2021 № 04-30/12-2021/407819, Міністерство енергетики України розглянуло в межах компетенції звернення депутатів Дубенської міської ради від 14.12.2021 № 1770 з питання впровадження антикризових програм для стабілізації ситуації, пов'язаної із зростанням вартості енергоносіїв, та повідомляє.

Щодо цін на природний газ для побутових споживачів

Відповідно до статті 12 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) постачання природного газу для всіх споживачів здійснюється за цінами, що вільно встановлюються між постачальником і споживачем. Відповідно до положень частини 1 статті 13 Закону, споживач має право на вільний вибір постачальника та безоплатну зміну постачальника природного газу. Споживачі природного газу можуть щомісяця самостійно обирати постачальника природного газу у будь-якому регіоні України, не залежно від того, де той зареєстрований, орієнтуючись на його цінову пропозицію.

Для забезпечення захисту прав побутових споживачів від цінових коливань на ринку природного газу, а також збалансування українського ринку природного газу, постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496 «Про затвердження Правил постачання природного газу» (зі змінами) з 01.05.2021, усіх побутових споживачів за замовчуванням (автоматично) переведено на новий річний тарифний план - «Фіксований». Також постачальники природного газу пропонують побутовим споживачам інші комерційні пропозиції (місячні, квартальні, сезонні).

Згідно з положеннями розділу III Правил постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496, у період дії річного контракту ціна на газ не може збільшуватись в порівнянні з тою, яка була встановлена постачальникам станом на 25.04.2021. Термін дії базової річної пропозиції не залежить від початку поставки газу споживачеві і триватиме до 30.04.2022. Річні пропозиції не передбачають жодних передплат. Споживачі сплачують лише за спожитий обсяг газу за фіксованою ціною до 25 числа кожного місяця, наступного за місяцем споживання. Водночас, упродовж року споживач може змінити базову річну пропозицію на іншу комерційну пропозицію. Крім того, базові річні пропозиції доступні для отримувачів пільг і субсидій.

Оприлюднені річні ціни природного газу знаходяться в діапазоні від 7,8 грн за 1 куб. м до 14,9 грн за 1 куб. м (з ПДВ та тарифом на послуги транспортування природного газу). Більшість газопостачальних компаній встановили базову річну ціну на рівні 7,99 грн за 1 куб. м. Крім того, ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України» запропонувало своїм клієнтам ціну 7,96 грн за 1 куб. м (з ПДВ) у межах сезонного тарифного плану «Комфортний сезон», який діє з 01.10.2021 до 30.04.2022.

При цьому, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.10.2021 № 1237, ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг» у період до 30.04.2022 (включно) здійснює продаж природного газу для потреб побутових споживачів за умови участі покупця в балансуєчій групі, утвореній відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.09.2021 № 1187 та Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493.

Щодо цін на природний газ для підприємств теплокомуненерго

Постановою НКРЕКП від 22.03.2017 № 308 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності у сфері тепlopостачання» (зі змінами), з 08.07.2021 повноваження з регулювання діяльності підприємств теплокомуненерго (у тому числі погодження інвестиційних програм і встановлення тарифів) передано з державного рівня на рівень місцевих органів влади.

З метою стабілізації ситуації в галузі теплоенергетики, недопущення соціальної напруги, а також можливості сталого проведення опалювального сезону 2021/22 року (з урахуванням стрімкого зростання біржових цін на природний газ на європейських хабах), Урядом прийнято ряд рішень. Так, наразі, постачання природного газу для надання комунальних послуг побутовим споживачам, бюджетним установам, організаціям, закладам соціальної сфери та релігійним організаціям здійснюється за регульованими цінами.

На виконання доручень Уряду та з метою реалізації положень Меморандуму, підписаного 09.02.2021, ТОВ «Газопостачальна компанія Нафтогаз Трейдинг» (далі – Товариство) у 2021 році здійснювало роботу щодо підписання трирічного Договору постачання природного газу для виробників теплової енергії для потреб побутових споживачів (далі – Договір). За умовами Договору, з червня 2021 року і протягом 12 місяців діє довгострокова ринкова ціна для постачальників теплової енергії для потреб населення у сумі 7,42 грн за 1 куб. метр (з ПДВ, але без врахування тарифу оператора газотранспортної системи та тарифу на послугу розподілу газу). Договір передбачає, що зазначена ціна поширюється лише на обсяг природного газу, який відповідає історичному обсягу споживання теплокомуненерго в частині виробництва тепла і гарячої води безпосередньо для потреб населення. Розраховується цей обсяг як середній показник споживання за останні три роки. Кінцева ціна газу для кожного регіону визначається з урахуванням тарифу на послугу розподілу природного газу оператора газорозподільних мереж відповідної зони діяльності.

Для другого та третього року постачання природного газу фіксована ціна буде визначена у травні 2022-го та 2023-го років. Зміна ціни на природний газ відбуватиметься відповідно до індексації зміни котирувань на європейському хабі NCG та курсу валют.

Додаткові обсяги газу для тепlopостачальних організацій для потреб споживачів відпускаються за спотовою ціною (поточна ринкова ціна, за якою в певний час і в певному місці продається реальний товар), За інформацією Товариства, у грудні 2021 року спотова ціна становила 29 105,98 грн за тис куб. м газу (з ПДВ). Цей показник визначається щомісячно на рівні середнього арифметичного значення з урахуванням котирувань на ТОВ «Українська енергетична біржа» та коригуючого коефіцієнта 1,02.

Одночасно, 30.09.2021 підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері постачання тепла та гарячої води

в опалювальному сезоні 2021/2022 року (далі – Меморандум). Положеннями Меморандуму зафіксовано ціни природного газу на виробництво теплової енергії для постачання тепла і гарячої води різним категоріям споживачів.

Відповідно до пункту 9 Меморандуму, обумовлено доповнити Договір наступними категоріями споживачів: ОСББ/ЖБК, релігійними організаціями, які уклали (укладають) з Товариством Договір про надання послуг з постачання природного газу за ціною 7,42 грн за 1 куб. м (з ПДВ та без вартості транспортування і розподілу газу) для виробництва теплової енергії, надання послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води для категорії споживачів «населення». ОСББ/ЖБК платитимуть зазначену ціну за газ для забезпечення опалення та постачання гарячої води до квартир співвласників виключно для житлових приміщень, самостійно визначаючи обсяг споживання газу на підставі власних прогнозних даних.

Згідно з пунктом 10 Меморандуму, зафіксовано ціну на природний газ для виробництва теплової енергії і надання відповідних комунальних послуг бюджетним установам та організаціям, що фінансуються з державного або місцевих бюджетів, на рівні 13,66 грн за 1 куб. м (без ПДВ та без урахування вартості тарифів на транспортування та розподіл природного газу). Запропонована бюджетним організаціям ціна природного газу для виробництва теплової енергії діє до 31 травня 2022 року (включно), ціна для забезпечення всіх власних потреб бюджетних установ – до 31 грудня 2022 року.

На офіційному веб-сайті Товариства оприлюднено Договір постачання природного газу для бюджетних установ та організацій, алгоритм дій щодо його укладення та перелік необхідних документів для прискорення процедури його укладання.

Також Товариством розроблено та 30.09.2021 надіслано додаткову угоду всім виробникам теплової та електричної енергії, з якими укладені трирічні Договори постачання природного газу. За цією угодою, у Договір вносяться зміни, згідно з якими підприємство має можливість: збільшувати фіксований обсяг газу, але за певних умов та обов'язкової наявності відповідного письмового його обґрунтування; зменшувати фіксований обсяг газу за своїм бажанням, а також визначати для себе зручну форму оплати за постачання газу: 100% передплата без будь-яких зобов'язань, яку здійснено не пізніше, ніж за 5 днів до початку місяця споживання, або постоплата протягом 45 днів після завершення місяця постачання газу з гарантією для постачальника у вигляді банківської гарантії та/або договору списання.

Водночас, з урахуванням численних звернень бюджетних установ та організацій і закладів охорони здоров'я державної та комунальної власності, які здійснюють виробництво теплової енергії для власних потреб, а також реалізують її для потреб населення, Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження від 29.11.2021 № 1522-р «Деякі питання діяльності акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» із зобов'язанням правління Компанії вжити заходів до укладення правочину про внесення змін до додаткових угод.

Також повідомляємо, що розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.10.2021 № 1295-р попередньо погоджено рішення правління АТ «НАК «Нафтогаз України» щодо здійснення Товариством постачання природного газу закладам охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо) та закладам охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо) за примірним Договором постачання природного газу бюджетним установам та організаціям.

Щодо компенсації цін природного газу для промисловості повідомляємо, що встановлення пільгових цін на природний газ для промислових підприємств не передбачено нормами чинного законодавства.

При цьому, з метою забезпечення безперерйного виробництва та стабілізації цін на товари, що мають істотну соціальну значущість, Кабінет Міністрів України 30 грудня 2021 року постановою № 1435 «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236» ухвалив рішення щодо встановлення до 30.04. 2022 максимальної націнки на ціну природного газу українського видобутку на рівні не більше 25% для виробників соціально значущих товарів (а саме: борошно пшеничне, молоко, хліб, яйця та м'ясо курячого).

Щодо тарифів на послуги розподілу природного газу

За результатами засідання 22 грудня 2021 року, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Регулятор) ухвалені рішення щодо прийняття постанов НКРЕКП про встановлення з 1 січня 2022 року тарифів на послуги розподілу природного газу для 40 операторів газорозподільних систем.

Зокрема, постановою НКРЕКП від 22.12.2021 № 2765 Регулятором встановлено тариф на послуги розподілу природного газу для АТ «РІВНЕГАЗ» у розмірі 1,54 грн за 1 куб. м на місяць (без ПДВ) (тариф зменшено на 8,3% від діючого у 2021 році тарифу 1,62 грн за 1 куб. метр).

Щодо цін на електричну енергію для побутових споживачів

Планом пріоритетних дій Уряду на 2021 рік, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 276-р, передбачено продовження захисту вразливих споживачів електричної енергії, зокрема, шляхом недопущення неконтрольованого зростання вартості електричної енергії для побутових споживачів.

Наразі, постанова Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (зі змінами) (далі – постанова № 483), є єдиним механізмом, який врегульовує питання щодо здійснення розрахунків між учасниками ринку в рамках застосування фіксованих цін для побутових споживачів.

Відповідно до постанови № 483, з 01 жовтня 2021 року по 30 квітня 2022 року фіксована ціна на електричну енергію диференціюється залежно від категорій споживачів та обсягів місячного споживання електричної енергії, зокрема:

- знижено ціну для побутових споживачів (домогосподарств) - до 1,44 грн/кВт·год (з ПДВ) (або на 24 коп./ або на 16,7 %) на споживання до 250 кВт·год (включно, за весь обсяг споживання);

- для індивідуальних побутових споживачів, які споживають понад 250 кВт·год на місяць, колективних побутових споживачів (крім гуртожитків), а також, споживачів (цілі споживання), які визначені в абзацах одинадцятому – чотирнадцятому пункту 13 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ринок електричної енергії», ціна за електричну енергію залишено на попередньому рівні - 1,68 грн/кВт·год (за весь обсяг споживання).

З детальним роз'ясненням стосовно питань, пов'язаних з цінами на електричну енергію можна ознайомитися на офіційному веб-сайті НКРЕКП («Головна сторінка»/ «Важливе для споживача»/ «Інформація щодо цін на електричну енергію та соціальної підтримки побутових споживачів»).

Запровадження нової фінансової моделі ПСО підвищило роль і значення державної генерації на енергоринку та дозволило з осені 2021 року знизити тарифи на електроенергію для 80% населення.

Щодо підтримки місцевих громад

Згідно з пунктом 5 Меморандуму, узгоджено забезпечення Кабінетом Міністрів України державної підтримки бюджетів територіальних громад, зокрема за рахунок

субвенції на допомогу громадам, у яких індекс податкоспроможності менше або дорівнює 0,9, що дозволить покрити не менше 80% дефіциту коштів місцевих бюджетів на підтримку підприємств теплопостачання, починаючи з четвертого кварталу 2021 року.

Відповідно до додатків № 3 і 6 Закону України «Про Державний бюджет на 2021 рік» від 15.12.2020 № 1082- IX (далі – Закон № 1082), Мінфіну за бюджетною програмою 3511060 «Додаткові дотації з державного бюджету місцевим бюджетам», передбачено кошти у сумі 7 110 881,7 тис. грн, (у тому числі, 512 219,3 тис. грн - на розрахунки за енергоносії та комунальні послуги в опалювальний сезон, які споживаються установами, організаціями, підприємствами, що утримуються з відповідних місцевих бюджетів, індекс податкоспроможності яких менше 0,9). Додаткова дотація з державного бюджету на проведення зазначених розрахунків для обласного бюджету Рівненської області складає 20 696,9 тис. гривень.

Водночас зазначаємо, що відповідно до проведеної Мінрегіоном верифікації, заборгованість з різниці в тарифах підприємств теплоенергетики складає 26 903 707,7 тис гривень. У зазначених додатках до Закону № 1082 Мінрегіону за бюджетною програмою 2761380 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах, що підлягає урегулюванню згідно із Законом України від 14.07.2021 № 1639-IX «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення» виділено 26 903 707, 7 тис гривень.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 15.12.2021 № 1340 «Деякі питання здійснення заходів, передбачених пунктом 27 статті 14 Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», зазначена субвенція із спеціального фонду державного бюджету місцевим бюджетам» для Рівненської області складає 518 036,1 тис гривень.

Принагідно інформуємо, що відповідно до бюджетної програми 3511060 «Додаткові дотації з державного бюджету місцевим бюджетам» Закону України «Про Державний бюджет на 2022 рік» від 02.12.2021 № 1928-IX (далі – Закон № 1928), додаткові дотації з державного бюджету місцевим бюджетам передбачено в загальній сумі 5 163 841,9 тис. гривень. При цьому, на розрахунки за енергоносії та комунальні послуги в опалювальний сезон, які споживаються установами, організаціями, підприємствами, що утримуються з відповідних місцевих бюджетів, індекс податкоспроможності яких менше 0,9 – у сумі 1 478 440,0 тис. грн, у тому числі, для обласного бюджету Рівненської області – 44 884,0 тис гривень.

Крім того, згідно з статтею 28 Закону № 1928 та пунктом 1 частини 1 статті 64 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) передбачено у 2022 році збільшення зарахування на 4% (з 60% до 64%) податку на доходи фізичних осіб до загального фонду бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад.

Також, частину першу статті 64 Кодексу доповнено пунктами 16¹ і 16² згідно із Законом від 15.12.2020 № 1081-IX, які передбачають зарахування 13,44% акцизного податку з виробленого і ввезеного на митну територію України пального до загального фонду відповідних бюджетів місцевого самоврядування автоматично.

Заступник Міністра

Юлія ПІДКОМОРНА